

VERSLINĖS ŽVEJYBOS TOLIMUOSIUOSE ŽVEJYBOS RAJONUOSE IR BALTIJOS JŪROJE BEI ŽVEJYBOS LAIVYNO STATISTINIŲ RODIKLIŲ RENGIMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Verslinės žvejybos tolimuosiuose žvejybos rajonuose ir Baltijos jūroje bei žvejybos laivyno statistinių rodiklių rengimo metodika (toliau – Metodika) nustato Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žuvininkystės tarnyba) tvarkomų duomenų apie ūkio subjektų, vykdančių verslinę žvejybą tolimuosiuose žvejybos rajonuose ir Baltijos jūroje žūklės laivais (toliau – žūklės laivai), rinkimo apdorojimo, kokybės užtikrinimo ir statistinės informacijos rengimo bei sklaidos tvarką.

2. Europos Sąjungoje (toliau – ES) žuvininkystės statistiniai duomenys renkami nuo 1950 m. Lietuva šią statistinę informaciją ES statistikos tarnybai (toliau – Eurostatas) teikia nuo 2005 m.

3. Žuvininkystės duomenų rinkimas ES šalyse vykdomas siekiant palyginti šalių statistinę informaciją, leidžiančią analizuoti žuvininkystės sektorių ES lygiu ir įvertinti ES žuvininkystės politikos įgyvendinimą bei žuvininkystės valdymo galimybes.

II SKYRIUS TIKSLAS

4. Tyrimo tikslas – rengti statistinę informaciją apie Lietuvos Respublikos žuvininkystės ūkio subjektų sugautas žuvis tolimuosiuose žvejybos rajonuose ir Baltijos jūroje, sugautų žuvų ir jų produktų pardavimus užsienio valstybėse bei apie Lietuvos Respublikos žūklės laivus nurodant žuvų rūšis, sugautų žuvų kiekius ir sugavimo vietas, parduotus žuvų ir jų produktų kiekius ir pardavimo šalis, žūklės laivų skaičių, amžių ir bendrąją talpą, žūklės laivų ilgį ir variklio galingumą, žvejybos laivyno bendrą galingumą.

5. Pagrindiniai statistinės informacijos vartotojai yra Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacija (toliau – MŽŪO, *angl.* FAO), Eurostatas ir kiti Europos Komisijos direktoratai, regioninės žvejybos valdymo organizacijos (Žvejybos šiaurės vakarų Atlante organizacija (toliau – NAFO), Žvejybos šiaurės rytų Atlante komisija (toliau – NEAFC), Regioninė žvejybos pietų Ramiajame vandenyne valdymo organizacija (toliau – SPRFMO), Žuvininkystės rytų vidurio Atlante

komitetas (toliau – CECAF) ir kitos), Tarptautinė jūrų tyrinėjimų taryba (toliau – TJTT), valstybės ir savivaldybių institucijos, žiniasklaida, verslo ir mokslo atstovai, tarptautinės institucijos, studentai.

6. Tiriamasis laikotarpis – kalendoriniai metai.

III SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

7. Metodikoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatyme:

7.1. **Geografinis žvejybos rajonas** – geografinio žvejybos zonų klasifikavimo vienetu laikomas jūros rajonas, įvardijamas nurodant MŽŪO parajonį, kvadratą ar pakvadratį arba, kur tai galioja, TJTT statistinį stačiakampį, žvejybos pastangų zoną, ekonominę zoną arba geografinėmis koordinatėmis apibrėžtą rajoną.

7.2. **Pirminis žvejybos produktų pardavimas** – sužvegotų, apdorotų ar laive perdirbtų žvejybos produktų, iškrautų uoste, pardavimas arba jų pardavimas iš žvejybos ir kitų žvejybos produktus vežančių laivų.

7.3. **Priekrantės žvejyba** – žvejyba Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu nustatytoje Baltijos jūros priekrantės žvejybos zonoje ne ilgesniais kaip 12 metrų laivais, naudojant pasyviosios žvejybos įrankius arba žvejybos įrankius, valdomus nuo kranto.

7.4. **Tolimieji žvejybos rajonai** – besiribojančių su jūrų vandenimis (išskyrus Baltijos jūrą) valstybių išskirtinės ekonominės zonos ir atviroji jūra, įskaitant toliau nei Baltijos jūra esančius regioninių žvejybos valdymo organizacijų administruojamus rajonus.

7.5. **Ūkio subjektas** – Lietuvos Respublikos, kitos ES valstybės narės pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudojasi ES teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo arba kitoje valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo, kita organizacija ar jų filialai.

7.6. **Žuvys** – visų rūšių žuvys, nėgės, vėžiagyviai, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai.

7.7. **Žvejyba** – žuvų paieška, žvejybos įrankių metimas, statymas, traukimas, žvejybos įrankių tempimas, sugautų kiekių patalpinimas laive, žuvų ir žuvininkystės produktų perkrovimas, laikymas laive, perdirbimas laive, perkėlimas, laikymas varžose, tukinimas ir iškrovimas.

7.8. **Lietuvos Respublikos žūklės laivas** – Europos Sąjungos žvejybos laivyno registre registruotas žūklės laivas, plaukiojantis su Lietuvos valstybės vėliava ir turintis jam išduotą Lietuvos Respublikos žūklės laivo liudijimą.

7.9. **Žvejybos pajėgumas** – žūklės laivo talpa, išreiškiama bendraja talpa (GT), ir žūklės laivo galia, išreiškiama kilovatais (kW). Tam tikrų žvejybos rūšių žvejybos pajėgumas gali būti išreiškiamas žvejybos įrankių kiekiu ir (arba) dydžiu.

7.10. **Žvejybos pastangos** – žūklės laivo pajėgumo ir žvejybos trukmės sandauga. Laivų grupės žvejybos pastangos yra visų grupę sudarančių laivų žvejybos pastangų suma.

7.11. **Žveijos produktai** – vandens organizmai, kurie yra žveijos veiklos rezultatas, taip pat iš šių organizmų gauti produktai.

IV SKYRIUS TEISINIS PAGRINDAS

8. Statistinių žveijos duomenų rinkimą reglamentuoja šie teisės aktai:

8.1. 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1921/2006 dėl statistinių duomenų apie valstybėse narėse iškrautus žuvininkystės produktus teikimo ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1382/91 su paskutiniais pakeitimais;

8.2. 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2009 dėl tam tikruose ne šiaurės Atlanto rajonuose žvejojantių valstybių narių statistikos duomenų pateikimo apie nominalius sugavimus, su paskutiniais pakeitimais;

8.3. 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 217/2009 dėl Šiaurės Vakarų Atlante žvejojantių valstybių narių statistinių duomenų apie sugavimus ir žvejojimą pateikimo (nauja redakcija) su paskutiniais pakeitimais;

8.4. 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 218/2009 dėl valstybių narių, žvejojantių Šiaurės Rytų Atlante, nominalių sugavimų statistinių duomenų pateikimo (nauja redakcija) su paskutiniais pakeitimais;

8.5. 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, iš dalies keičiantis reglamentus (EB) Nr. 847/96, (EB) Nr. 2371/2002, (EB) Nr. 811/2004, (EB) Nr. 768/2005, (EB) Nr. 2115/2005, (EB) Nr. 2166/2005, (EB) Nr. 388/2006, (EB) Nr. 509/2007, (EB) Nr. 676/2007, (EB) Nr. 1098/2007, (EB) Nr. 1300/2008, (EB) Nr. 1342/2008 ir panaikinantį reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1627/94 ir (EB) Nr. 1966/2006, su paskutiniais pakeitimais;

8.6. 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1004 dėl Sąjungos sistemos, skirtos duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui žuvininkystės sektoriuje bei paramai mokslinėms rekomendacijoms dėl bendros žuvininkystės politikos, sukūrimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 199/2008, su paskutiniais pakeitimais;

8.7. 2023 m. lapkričio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2023/2842, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009 ir, kiek tai susiję su žuvininkystės kontrole, iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1967/2006 bei (EB) Nr. 1005/2008 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2016/1139, (ES) 2017/2403 bei (ES) 2019/473;

8.8. 2025 m. spalio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2025/2196, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 įgyvendinimo taisyklės, susijusios su galimybe patekti į vandenį ir naudoti išteklius, žuvininkystės kontrole, priežiūra, inspektavimo ir

vykdymo užtikrinimo veiksmais, kvotų ir žvejybos pastangų išskaitymu ir duomenimis bei informacija, ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 404/2011;

8.9. Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymas.

9. Teisės aktai, susiję su statistiniu tyrimu:

9.1. 2017 m. vasario 6 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentas (EB) Nr. 2017/218 dėl Sąjungos žvejybos laivyno registro;

9.2. 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1004 dėl Sąjungos sistemos, skirtos duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui žuvininkystės sektoriuje bei paramai mokslinėms rekomendacijoms dėl bendros žuvininkystės politikos, sukūrimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 199/2008, su visais pakeitimais;

9.3. 2014 m. gegužės 9 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-268 „Dėl Žvejybos produktų iškrovimo iš jūrų vandenyse žvejojančių laivų tvarkos aprašo ir Jūrų vandenyse žvejojančiais laivais sugautų žvejybos produktų iškrovimo, pirminio pardavimo ir supirkimo vietų sąrašo patvirtinimo“.

V SKYRIUS TAIKOMI KLASIFIKATORIAI

10. Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (EVRK 2.1 red.), patvirtintas Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus 2024 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. DĮ-266 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (EVRK 2.1 red.) patvirtinimo“, (toliau –EVRK 2.1 red.).

VI SKYRIUS TIRIAMOJI VISUMA, DUOMENŲ APRĖPTIS IR SKAIČIUOJAMI (VERTINAMI) PARAMETRAI

11. Tiriamoji visuma – Lietuvos Respublikos žuvininkystės ūkio subjektai pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2.1 red.) vykdančys jūrinę žvejybą.

12. Statistinio stebėjimo vienetas – Lietuvos Respublikos žuvininkystės ūkio subjektas, vykdančias jūrinę žvejybą.

13. Atsiskaitantis vienetas – Lietuvos Respublikos žuvininkystės ūkio subjektas, vykdančias jūrinę žvejybą.

14. Geografinė aprėptis – Baltijos jūra ir tolimieji žvejybos rajonai.

15. Rengiami statistiniai rodikliai, apibūdinantys žūklės laivus, jais sugautas ir iškrautas žuvis bei parduotus žvejybos produktus:

15.1. laimikio rodikliai: žvejybos data, geografinis žvejybos rajonas ir žvejybos zona (žuvų sugavimų vieta), sugautos žuvų rūšys bei kiekiai (kg);

15.2. žvejybos laivyno rodikliai: žūklės laivo pastatymo metai (amžius), laivo ilgis (m), talpa (GT), variklio (-ių) galia (kW);

15.3. parduotų žvejybos produktų kiekiai: žvejybos produkcijos pardavimo metai, valstybės pavadinimas, parduotų žuvų rūšys bei kiekiai (kg).

VII SKYRIUS TAIKOMI METODAI

16. Atliekamas ištisinis statistinis tyrimas.

17. Statistiniai rodikliai rengiami naudojant Žuvininkystės duomenų informacinėje sistemoje (toliau – ŽDIS) sukauptus duomenis apie laivų žvejybos žurnalus, žvejybos pastangas, žvejybos pardavimų pažymas, limitus ir kvotas ir taikant duomenų sumavimo, grupavimo ir agregavimo metodus pagal nustatytus parametrus.

VIII SKYRIUS STATISTINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI, RINKIMAS IR APDOROJIMAS

18. Administracinių duomenų šaltiniai:

18.1. elektroniniai ir popieriniai žvejybos žurnalai;

18.2. laivų stebėjimo sistema (toliau – LSS);

18.3. pirminio pardavimo pažymos.

19. Atliekamas duomenų apdorojimas, redagavimas ir tinkamumo patvirtinimas.

19.1. Iš žūklės laivų gauti elektroniniai žvejybos žurnalų bei pirminio pardavimo duomenys yra patikrinami ŽDIS automatizuotu būdu, t. y. sistema atlieka pirminę duomenų patikrą pagal sistemoje nustatytus kriterijus ir apie nustatytas neatitiktis informuoja duomenų valdytoją.

19.2. Klaidos gali būti loginės ir aritmetinės. Jos gali būti padarytos ūkio subjekto, atsiradusios įvedant ar apdorojant pirminius duomenis.

19.3. Klaidos taisomos rankiniu būdu, susisiekus su duomenų teikėjais. Esant neatitikimų, statistiniai duomenys tikslinami.

IX SKYRIUS STATISTINIŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

20. Statistinių duomenų ir jų pagrindu rengiamos statistinės informacijos kokybė užtikrinama vadovaujantis Europos statistikos praktikos kodekso nuostatomis ir Europos statistikos sistemos kokybės užtikrinimo gairėmis (angl. *Quality Assurance Framework of the European Statistical System*).

21. Duomenų patikimumui užtikrinti ŽDIS yra įdiegti papildomi moduliai, kurie kryžmiškai tikrina duomenis, leidžia aptikti klaidas ir neatitikimus, atlieka duomenų analizę bei sutikrina su pirminiu duomenų šaltiniu.

22. Žuvininkystės tarnyba atlieka kiekvieno duomenų teikėjo pateiktų duomenų apie sugautų žuvų kiekius kryžminę patikrą su pirminio žvejybos produktų pardavimo duomenimis. Ši sistema leidžia analizuoti ir patikrinti visus iš žūklės laivų gautus duomenis įvairiais pjūviais ir lygmenimis.

23. Paskelbus statistinę informaciją Oficialiosios statistikos portale, atnaujinamas statistikos metainformacijos aprašas, kuriame pateikiama informacija apie statistinių rodiklių kokybę pagal šias charakteristikas: reikalingumą, patikimumą, savalaikiškumą ir punctualumą, palyginamumą ir suderinamumą.

X SKYRIUS

STATISTINIŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS IR ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS STATISTIKOS TIKSLAIS

24. Žuvininkystės tarnyba, tvarkydama duomenis statistikos tikslais, veikia kaip duomenų tvarkytoja ir užtikrina, kad duomenų teikėjų pateikti duomenys būtų tvarkomi teisės aktų nustatyta tvarka:

24.1. duomenys, gaunami paštu, el. paštu ir faksu, saugomi 5 (penkerius) metus;

24.2. duomenys skaitmeninėse laikmenose yra saugomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ nuostatomis.

25. Žuvininkystės tarnyba, rinkdama, apdorodama, analizuodama statistinius duomenis ir skelbdama statistinę informaciją, užtikrina respondentų teikiamų duomenų konfidencialumą vadovaudamasi:

25.1. Lietuvos Respublikos asmens duomenų apsaugos įstatymu;

25.2. 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą;

25.3. 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas);

25.4. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 3D-707 „Dėl Žuvininkystės duomenų teikimo taisyklių patvirtinimo“.

26. Statistinio atskleidimo kontrolės procesas užtikrinamas remiantis Statistinio atskleidimo kontrolės vadovu, patvirtintu Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus 2024 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. DĮ-29 „Dėl Statistinio atskleidimo kontrolės vadovo patvirtinimo“.

27. Asmenys, tvarkantys asmens duomenis, privalo saugoti asmens duomenų paslaptį, jeigu šie asmens duomenys neskirti skelbti viešai. Ši pareiga galioja ir pasitraukus iš valstybės tarnybos, perėjus į kitas pareigas arba pasibaigus darbo sutartiniams santykiams.

XI SKYRIUS STATISTINĖS INFORMACIJOS SKLAIDA

28. Statistinė informacija skelbiama pagal Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintą Oficialiosios statistikos portalo kalendorių (osp.stat.gov.lt → [Kalendorius](#)), taip pat Žuvininkystės tarnybos interneto svetainėje.

29. Statistinė informacija teikiama Eurostatui ir kitoms tarptautinėms organizacijoms.

30. Informacija pagal užklausas kitiems informacijos naudotojams teikiama duomenų tvarkytojo nustatyta tvarka.

XII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Pasikeitus Metodikoje nurodytiems teisės aktams, taikomos galiojančios teisės aktų redakcijos be atskiro Metodikos keitimo, išskyrus atvejus, kai būtini Metodikos nuostatų pakeitimai.
